

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Lenka Šimicová

Název práce: Aspekty tělesné disability v každodenním životě

Vedoucí práce: Daniel Sosna, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (*uved'te, do jaké míry byl naplněn*):

V úvodu své práce autorka formuluje cíl následovně: „Práce by měla vést k prohloubení porozumění osobám s fyzickou jinakostí, způsobu, jakým jejich tělesný stav ovlivňuje myšlení a konání a také komunikaci s dominantní společností.“ (s. 1) Zároveň autorka specifikuje klíčová témata skrze která by chtěla svůj výzkum uchopit. Jsou to tělesnost, dynamika života ve vztahu k veřejné a osobní sféře a gender. Cíl práce byl s menším zaváháním v rovině genderu naplněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Náročnost práce bych hodnotil jako průměrnou. Je zde empirický výzkum, ale je zřejmé, že jeho rozsah byl v podstatě omezen na rozhovory. Na druhou stranu autorka věnovala velkou pozornost studiu literatury, kterou prezentuje velmi dobře.

Po stručné úvodní kapitole, která představuje záměr výzkumu se autorka pouští do rozboru čtyř teoretických bloků, kterým věnuje vlastní kapitoly. Prvním tématem je disability, kterou autorka podrobuje kritickému rozboru ve vztahu k normalitě a stigmatizaci. Odkrývá zároveň vliv medicínského diskurzu na uvažování o normalitě, antropologické uchopení tématu i sémantický rozměr. Zmínka o fyziologických vlastnostech (s. 8) mívá nosné téma, protože disability je pravděpodobně dominantně konceptualizována jako forma, tedy vnější fenotypový projev lidských těl, spíše než skrze fyziologické procesy uvnitř těl.

Další kapitola se věnuje těle a tělesnosti. Téma je zmapováno solidně. Jen zde autorka trochu nešťastně využívá sekundární literaturu místo, aby šla *ad fontes*. Kritika dochotomii je obrovské téma a citovat povrchně jen Latoura a to ještě ze Soukupa, který téma zahlédl periskopem své ponorky, které bylo zapovězeno hlubší ponoření, to není přesvědčivá akademická práce.

V další kapitole autorka přibližuje gender a feminismus. Přehled je solidní, ale je škoda, že je tak málo antropologický. V naší diskurzní komunitě máme svoje autority, které zde ale bohužel nedostaly dostatek prostoru (Ortner, Strathern, Douglas, Weiner ...).

Zajímavou částí práce je kapitola zaměřená na stud, svobodu a hrdost. Autorka se zde přes sociální rozměr dostává až k psychologickému rozměru tématu.

V metodologické kapitole autorka představuje nejprve baterii otázek, které tvoří páteř její práce. Dále představuje konstrukci svého vzorku pomocí nabalování. Popis analýzy rozhovorů je stručný. Autorka mohla lépe popsat techniky, které využila k hledání a klasifikaci jednotlivých témat i to, jak jak pak témata zaznamenávala a popisovala. V kapitole je popsán i etický rozměr práce. Je škoda, že se

kromě rozhovorů autorce nepodařilo k účastníkům výzkumu blíže dostat a pokusit se zachytit i jejich každodennost.

Zvláštní kapitola je věnována přiblížení respondentů. Tato pasáž čtenáři pomáhá při porozumění jednotlivým výroky konkrétních respondentů.

Výsledky výzkumu ukazují schopnost autorky interpretovat jednotlivé výroky respondentů a propojit je s teoretickými úvahami z literatury. Je zajímavé, kam se při svých úvahách autorka dostala pouze na základě limitovaného výzkumu. Autorka se zde dostává i k problematice *agency* a ANT obecně, což je v situaci, kdy jsou osoby s disabilitou závislé na rozličných pomůckách, nosné téma. Je škoda, že mu v úvodních teoretických kapitolách nebylo věnováno více pozornosti.

Závěr je strukturován podle otázek, které si autorka v práci položila. Souhrn je solidní a ukazuje schopnost autorky syntetizovat informace. Autorka u tématu genderu poctivě přiznává, že s jím nepodařilo do tématu zcela proniknout. Já bych zde podtrhnul, co jsem již dříve naznačil. Gender má u většiny teoretiků či teoretiček dynamickou podstatu v intencích autorek jako je např. Butler je vlastně nemyslitelný mimo performanci. Je to právě pozorování, které je bytostným předpokladem pro porozumění genderu. Co lidé s tělem dělají a jak probíhá jednání, jaké mají mozoly z vozíku, namožené svaly, jak se potí a vyrovnávají s pachem, jak upravují své vlasy z pohledu funkčnosti a estetiky, jaké volí oblečení a jak je „nosí“ ... ? Snažit se porozumět genderu bez této zkušenosti si možná mohou dovolit jiné obory, ale zcela jistě ne antropologie.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Jazykový projev je výborný a na úrovni bakalářské práce překvapivě vyzrálý. Citování se jeví jako korektní. Autorka cituje i čísla stran u parafrází. Občasné drobné překlepy v interpunkci, předložkách, mezerách nebo zapomenuté části slov a chybné zarovnání textu jsou relativně málo časté a nesnižují celkový dojem z práce. Anglické resumé je stručné a čtenáři moc o výzkumu neřekne. Přílohy zcela absentují.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Práce Lenky Šimicové je nejlepší bakalářská práce z těch, které jsem v letošním roce dostal k posuzování. Autorka citlivě a inteligentně uchopila téma a své výsledky sdílí způsobem, který čtenáře výborně vtáhne do tématu. Dojem z práce je silně ovlivněn autorčiným citem pro jazyk a schopností srozumitelně formulovat myšlenky, které na sebe plynule navazují. Lence se, až na drobné výjimky, podařilo přenést přes obvyklou topornost a mechanickou úmornost bakalářských prací. Čtenář cítí lehkost s jakou autorka dokáže o svém výzkumu referovat. Přestože je práce postavena dominantně na rozhovorech, což vnímám jako omezení, a vyskytují se zde různé slabiny v představení metodologie, občasné formální chyby a nejsou zde žádné přílohy, práce má na bakalářské úrovni svou kvalitu.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

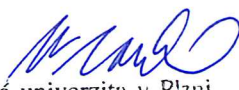
Na s. 15 píšete o Lévi-Strausovi jako o autorovi, který dichotomii pohlaví/gender spojil s přírodou/kulturou. Můžete prosím blíže specifikovat, kde to bylo?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

V práci vidím několik slabín, ale v kontextu běžných bakalářských prací hodnotím práci stupněm **výborně**.

Datum: 24.5.2019

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie